

Aan de raden van de deelnemende gemeenten van Regio Hart van Brabant

Tilburg, 30 januari 2020

Betreft: Algemene inhoudelijke en financiële kaders 2021
Bijlage: nvt
Kenmerk: BK/TZ/2020-24

Geachte raad,

Voor u ligt de kaderbrief Regio Hart van Brabant 2021.

Met deze brief lichten wij de algemene en financiële kaders toe voor de begroting van Regio Hart van Brabant 2021. Een en ander zoals bedoeld in artikel 34b van de 'Wet gemeenschappelijke regelingen' (Wgr). Zoals gebruikelijk geven we daarbij een indicatie van zowel de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan Regio Hart van Brabant, als de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan Midpoint Brabant.

We zijn ons er van bewust dat deelnemende gemeenten in regio Hart van Brabant te maken hebben met aanzienlijke begrotingstekorten. Dit financiële tekort kwam het afgelopen jaar grotendeels voort uit het sociaal domein, in het bijzonder de Jeugdhulp. Inwoners doen een groeiend beroep op onze sociale voorzieningen, terwijl de inkomsten vanuit het Rijk daarbij achterblijven. Vanuit de regio blijven wij er ons er gezamenlijk sterk voor maken om tekorten te beperken en gezamenlijk oplossingen te zoeken en van elkaar te leren om tekorten terug te dringen. Daarbij hoort ook dat wij u zo realistisch en goed mogelijk informeren over de te verwachten financiële toekomst.

We besteden in deze brief achtereenvolgens aandacht aan:

- de totstandkoming van de inhoudelijke kaders;
- de te verwachten gevolgen voor de financiële bijdrage aan Regio Hart van Brabant (exclusief Jeugdhulp) en Midpoint Brabant;
- de financiële kaders Jeugdhulp (vanwege de bijzondere positie die de uitvoering ervan in onze gemeenschappelijke regeling heeft).

Inhoudelijke kader: strategische meerjarenagenda 2019-2023

Regio Hart van Brabant werkt vanuit de strategische meerjarenagenda (SMA) die vorig jaar na een intensief voortraject door u gezamenlijk werd vastgesteld en bekrachtigd door ons algemeen bestuur. De strategische meerjarenagenda 2019-2023 wordt vertaald in uitvoeringsprogramma's per jaarschijf. Het uitvoeringsprogramma 2020 is in de vergadering van het algemeen bestuur van 24 januari 2020 besproken en wordt u separaat toegezonden. Ook voor 2021 wordt een uitvoeringsprogramma voorbereid; dat gebeurt parallel aan de voorbereidingen voor de begroting 2021.

In 2020 wordt een ontwikkeltraject 'governance' voor regio Hart van Brabant gestart. Dit ontwikkeltraject heeft tot doel om de organisatie- en besluitvormingsstructuur tegen het licht te houden, om de samenwerking zo mogelijk te verbeteren en de regionale opgaven (zoals vastgelegd in de SMA) zo effectief mogelijk te kunnen uitvoeren. Ook is daarbij de positie van de raden en de democratische legitimatie een belangrijk onderwerp van gesprek. De aangenomen moties uit de Verenigde Vergadering over de regionale samenwerking worden hierbij betrokken.

Uitvoering per deelprogramma

Onderstaande worden de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelen per deelprogramma genoemd. Deze ontwikkelingen vormen de basis voor de activiteiten die in 2021 zullen worden uitgevoerd.

Deelprogramma's Leefomgeving & Milieu en Economie, regio Hart van Brabant

Algemeen

De integrale benadering van ruimtelijke vraagstukken met tevens een economisch, mobiliteits- en/of milieuperspectief zal de komende jaren een behoorlijke inzet van mensen en middelen (blijven) vergen. Vraagstukken op het vlak van financiering, programma-aansturing, meekoppelkansen voor circulariteit, klimaat- en energiedoelstellingen en de samenwerking met betrokken partijen staan voortdurend hoog op de agenda.

Per programmalijn van de SMA:

1. Integrale gebiedsopgaven en programmeringsvraagstukken: na afronding van de gebiedsopgave A58 zone zijn er 2 over die in 2020 doorlopen: LDD + schil en N261 / N269. Deze gaan in 2020 ook richting een afrondende fase. Belangrijk aandachtspunt zal zijn hoe de follow-up van deze opgaven goed vorm te gaan geven. Voor wat betreft programmeringsafspraken zijn onlangs de nieuwe bedrijventerreinafspraken voor 2020-2024 met de provincie vastgesteld. In 2020 wordt gestart met een nieuw regionaal woonkader.
2. Klimaatneutraal en klimaatbestendig: vanuit het Klimaatakkoord werken we momenteel hard aan het opstellen van de Regionale Energie en Klimaat Strategie (REKS). In de REKS wordt een bod gedaan (concept bod juli 2020, definitief bod juli 2021) om onze bijdrage te leveren aan de opwek van duurzame elektriciteit en warmte. Het 'bod' dat we doen is bindend en moeten we voor 2030 waarmaken. Uitvoering van het bod gaat lokaal en regionaal forse inzet vragen. Zodra t.z.t. helder is of en welke (financiële) consequenties dit heeft op regionaal niveau, wordt een nader voorstel tot dekking voorgelegd.

Onze regio maakt een transitie naar een circulaire economie, waarin afval tot grondstof wordt. We werken, ook in 2021, aan het realiseren van een rigoureuze teruggang in de omvang van de afvalberg en een zo duurzaam mogelijke verwerking van het overblijvende afval, tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.

3. Aantrekkelijke regio: voor het Natuurbod heeft de regio in september 2019 een programma vastgesteld. In 2020 zijn de regiogemeenten bezig met de uitvoering van het programma. Met dit programma gaan we als regio in de periode tot en met 2022 degenen die een bijdrage wil leveren aan het uitvoeren van het natuurnetwerk helpen met het oplossen van de belemmeringen die de uitvoering van het natuurnetwerk in de weg staan.
4. Bereikbare regio: binnen mobiliteit is in 2019 gewerkt aan de nieuwe regionale beleidsagenda Mobiliteit. In 2020 stellen we die vast en vertalen we deze naar meerjarenafspraken met de provincie.

Deelprogramma Mens & Samenleving, regio Hart van Brabant

Regio Hart van Brabant zet in op vernieuwing en innovaties in het sociaal domein. Een belangrijk project waarbij de deelnemende gemeenten van en met elkaar willen leren en innoveren om meer aan de 'voorkant' van zorgtrajecten te komen is Maatpact. De pilotfase is in 2019 goed verlopen. Vanaf begin 2020 wordt daarom beoogd om het Maatpactfonds ter grootte van circa € 1,3 miljoen bij de regio onder te brengen. Dit betekent dat Maatpact ook deel zal uitmaken van de begroting 2021. De 'Wet verplichte GGZ' is per 1 januari 2020 ingegaan. De deelnemende gemeenten van regio Hart van Brabant hebben ervoor gekozen om de doorwerking hiervan vanaf 2020 op regionale schaal te organiseren. Dit betekent dat ook voor het jaar 2021 middelen voor de organisatie hiervan via regio Hart van Brabant zullen lopen.

Naast de huidige regionale en innovatieve opgaven worden enkele nieuwe inhoudelijke opgaven voor 2021 in het sociaal domein voorzien. De 'Wet inburgering+' gaat in per 1 januari 2021. Voorbereidingen hiervoor vinden in 2020 al plaats en de uitvoering gaat in 2021 van start. Verder vraagt de doordecentralisatie van Beschermd Wonen de nodige aandacht; de wet hiervoor gaat in per 1 januari 2022. Het jaar 2021 is daarmee het laatste voorbereidingsjaar en zal belangrijke inzet vragen.

Verder bestaat de bestuurlijke intentie om in 2021 regionale opgaven voor arbeidsparticipatie, zoals regionale werkgeversdienstverlening en Jeugdwerkloosheidsvrije Regio en het servicepunt Leren en Werken Midden-Brabant, voort te zetten. Daarvoor zullen binnen de regionale c.q. lokale begrotingsbehandelingen nog keuzes voor de financiële dekking moeten worden gemaakt. Tot en met 2020 worden deze taken namelijk nog voor een belangrijk deel met incidentele middelen (o.a. subsidie) gefinancierd.

Daarnaast zal uiteraard ook in 2021 de regionale jeugdhulp de aandacht blijven vragen. Hierover is in deze brief een aparte paragraaf opgenomen.

Midpoint Brabant

Bij het multi-helix georganiseerde economische ontwikkelprogramma ligt de focus op het realiseren van een slimme economie via het kernprogramma Smart Services en met toepassingen in Smart Logistics, Smart Industry en Smart Leisure.

Via deze programma's werken we projecten op die toegevoegde waarde creëren passend bij onze regionale ambities. Waarbij innovatiekracht, ontwikkeling en behoud van talent en circulariteit centrale thema's zijn.

Ook in 2021 hebben we daarvoor een basisorganisatie nodig, met programmamanagers die actief kansen signaleren en verzilveren, verbindingen en cross-overs leggen, en zodoende nieuwe bedrijvigheid en curriculae gericht op de Beroepen van de Toekomst mede mogelijk maken. En die daarbij ondersteund worden door onze experts inzake start-ups en financiering.

Vanaf 2020 gaan we (zoals aangekondigd in de begroting) via Midpoint Brabant, samen met onze partners uit het onderwijs en het bedrijfsleven werk maken van de digitalisering en dataficatie van het Midden-Brabants mkb. Een initiatief dat bestaat uit een combinatie van bewustwordingsessies, praktijkcasussen en datamaturiteitscans met gerichte doorverwijzing naar specialistische dienstverlening. Een meerjarig project waarvoor zeker ook in 2021 middelen en inzet nodig zijn.

Binnen het arbeidsmarktprogramma komt er een nieuw instrument: een 'rangeerterrein' voor talent waarin werkgevers, werknemers en opleidingsaanbod samenkomen. Een ander aspect van talentondersteuning is de dienstverlening aan internationale kenniswerkers via het Expat Center South. Hoewel de middelen daarvoor binnen het herschikkingsscenario begroting 2020 waren vervallen achten wij dit zo'n relevant onderdeel binnen ons economisch programma dat we hiervoor naar alternatieve middelen in 2021 op zoek gaan.

Verder lopen ook de activiteiten voor de Regiodeal Midden- en West-Brabant 'Makes and Moves' door in 2021. Het betreft hier enerzijds het monitoren van de voortgang van de gesubsidieerde projecten en de verantwoording daarover aan het Rijk, en anderzijds het verkennen van nieuwe interregionale projecten, die bijdragen aan smart services en creatieve kennisdiensten.

Financiële bijdragen aan Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant

De gemeentelijke bijdrage aan Regio Hart van Brabant en Midpoint Brabant wordt inhoudelijk en in detail gemotiveerd in de begroting van beide organisaties, die jaarlijks in ontwerpvorm aan u wordt voorgelegd voor het verkrijgen van zienswijzen. Voor 2020 is deze bijdrage (exclusief Jeugdhulp) € 4,23 per inwoner per samenwerkingsverband. De gemeente Heusden draagt bij met een lumpsum-bedrag: in 2020 een totaal van € 105.762 per samenwerkingsverband.

Inzake de hoogte van de gemeentelijke bijdrage voor 2021 heeft ons bestuur goed nota genomen van de (eerdere) signalen van de raden van Dongen, Loon op Zand en Tilburg om de 'nullijn' aan te houden c.q. een 'afslag' te hanteren. Ter behoud van onze regionale '(koop)kracht' om de ambities van onze gezamenlijke strategische meerjarenagenda te kunnen realiseren achten wij evenwel een reële indexering nodig. Daarbij hanteren wij op de looncomponenten van de bedrijfsvoering, vanwege de doorwerking van de cao-loonstijging, een indexeringspercentage van 3,6 % en op het overige deel van de regiobegroting (ex jeugdhulp) het indexeringspercentage afgeleid van het Bruto Binnenlands Product. Dat laatste cijfer is in maart bekend; voorsnog houden wij volgens de laatste bekende prognose rekening met 1,7 %.

In 2021 wordt verder, zoals afgesproken en ook voor 2020 gebeurt, een incidentele extra bijdrage voor Regio Hart van Brabant gevraagd voor de inzet van de programmamanager sociaal domein. In 2020 bedraagt deze € 0,23 per inwoner (lumpsum Heusden € 5.747). Feitelijk zou ook op deze incidentele bijdrage de indexering voor stijging loonkosten moeten worden doorgevoerd.

Uit bestuurlijke overwegingen kiezen wij ervoor om dat niet te doen. Dit betekent uiteraard wel dat deze meerkosten binnen het totaal van de begroting moet worden opgevangen.

Financiële kaders jeugdhulp

De Regionale Koers Jeugd(hulp) "Samen met de Jeugd" is in december 2017 vastgesteld. Deze Koers is destijds vastgesteld voor de komende jaren. Wij stellen dan ook voor om de financiële kaders 2021, zoveel als mogelijk, aan te sluiten op de uitgangspunten zoals vastgesteld in de Regionale Koers Jeugd(hulp). Sinds 2019 is de Integratie-uitkering Sociaal Domein opgegaan in de Algemene Uitkering, waardoor ook vanaf 2020 de bijdrage per gemeente niet meer kan worden gebaseerd op de Integratie-uitkering Jeugd.

Voor de deelbegroting Jeugd 2021 worden de volgende kaders voorgesteld:

De deelbegroting jeugd 2021 in relatie tot de *zorgkosten* wordt bepaald volgens de uitgangspunten:

1. De begroting 2021 gebeurt op basis van de laatst bekende prognoses 2019, vermeerderd met een gecombineerd percentage autonome groei en inflatie.
2. Voor het jaar 2020 wordt het gecombineerde percentage autonome groei en indexatie¹ bepaald op 6 procent.
3. Voor het jaar 2021 wordt het gecombineerde percentage autonome groei en indexatie bepaald op 4,5 procent.
4. Lopende het begrotingsjaar wordt alleen overgegaan tot herijking van de begroting als de prognose 5 procent of meer verschilt van de geldende begroting.

Landelijk was de cliëntstijging tot 2015 zes procent per jaar. Gemeenten hebben sinds de overgang van de zorgtaken hard gewerkt om dit te verminderen, onder andere met beheers- en verbetermaatregelen. Inmiddels is de gemiddelde cliëntstijging drie procent per jaar. Het is de ambitie om de cliëntstijging verder te verminderen, uiteraard zonder daarbij afbreuk te doen aan de ambitie om de zorg beschikbaar te houden voor die kinderen en gezinnen die het nodig hebben.

Voor de *niet direct aan zorg gerelateerde kosten* gelden de volgende uitgangspunten, namelijk:

1. De regionale uitvoeringskosten, de kosten voor innovatie en de risico-verevening worden gelijk te houden aan de bedragen zoals genoemd in de Tweede Herijking 2019.
2. Het budget voor borging innovaties wordt gehandhaafd op € 500.000.
3. De kosten die niet direct gerelateerd aan het leveren van zorg over de deelnemende gemeenten worden verdeeld op basis van de laatst bekende rijksbijdrage jeugdzorg, zoals te vinden in de 1e Herijking 2019.

Proces

In het kader van zorgvuldige voorbereiding van de ontwerpbegroting 2021 sturen wij u deze uiterlijk 30 april 2020 voor zienswijzen toe. De begroting dient binnen twee weken na vaststelling, doch uiterlijk 1 augustus voorafgaand aan het desbetreffende begrotingsjaar, bij Gedeputeerde Staten ingediend te worden.

---

¹ Indexatie: in meerjarige contracten voor jeugdhulp vastgelegd; voor 2020 is dit 3,23 procent.

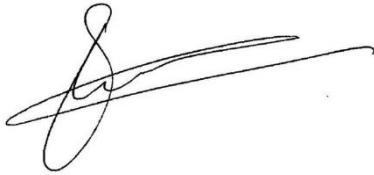
In de ontwerpbegroting treft u een verdere uitwerking aan van wat Regio Hart van Brabant in 2021 gaat realiseren en wat daarvoor nodig is aan inzet en middelen. In de begroting van Midpoint Brabant, die u op hetzelfde moment ontvangt, treft u de onderbouwing aan voor de hoogte van de gemeentelijke bijdrage aan deze samenwerking.

Tot besluit

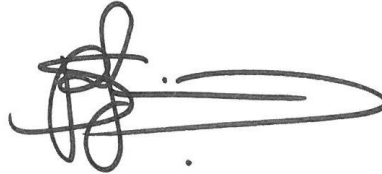
Wij hopen u voldoende te hebben geïnformeerd en hebben vertrouwen in het brede draagvlak dat voor onze regionale samenwerking bestaat. Mocht u prijs stellen op verdere toelichting, dan is het dagelijks bestuur van Regio Hart van Brabant op verzoek graag bereid om langs te komen voor een nader gesprek.

Met vriendelijke groet,

namens het algemeen bestuur van Regio Hart van Brabant,

Th.L.N. Weterings
Voorzitter Regio Hart van Brabant

S.P.F. Kapitein
Programmadirecteur Regio Hart van Brabant